

§ 15

Konkreta åtgärder för att bryta kunskapssegregationen

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr. 322-867/2013.

Beslut

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
--

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 7 oktober 2013, dnr 13-030/4784.

Karin Rågsjö (V) föreslår i en motion ett antal åtgärder för att bryta kunskapssegregationen. Utbildningsförvaltningen redogör i tjänsteutlåtandet för de punkter som ligger inom förvaltningens verksamhetsområde och för vilka förvaltningen har möjlighet att ge redogörelser.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts inom tillhandahållaravdelningen i samråd med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Yrkande

Ordförande yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Tjänstgörande ersättaren Monzer Dia (S) framlade ett eget förslag och yrkade bifall till detta.

Ledamoten Ingegerd Akelsson Le Douaron (MP) framlade ett eget förslag och yrkade bifall till detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hennes yrkande.

Reservation

Monzer Dia m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

att föreslå kommunstyrelsen att i delvis bifalla motionen.
att därutöver anföra följande.

Karin Rågsjö (V) har i sin motion ”Konkreta åtgärder för att bryta kunskapssegregationen” föreslaget ett antal åtgärder för att öka likvärdigheten och minska skillnaderna mellan Stockholms skolor för varje enskild individ.

Detta är en intention som Socialdemokraterna delar. De senaste åren har vi sett hur skillnaderna i kunskapsresultat ökar. De skolor som 2006 som hade en lägre andel behöriga till gymnasiet har minskat än mer, medan de skolor som har en högre andel behöriga till gymnasiet resultat ökat. De ökade skillnaderna mellan skolor i Sverige lyfts bland annat fram som ett negativt exempel i ”OECD (2013) PISA in Focus 27”. Ett liknande samband kan ses vid en mätning av meritpoängen där det går sämst, respektive där det går bäst. Detta är ett resultat av den förda politiken där fina ord utlovats men knappa resurser har tilldelats. Det räcker inte att prata om medel till olika projekt. Ett helhetsgrepp behöver tas från grundskola till gymnasium där kraftfulla satsningar görs på de skolor som är i mest behov av extra medel för att kunna bryta den kunskapssegregation som breder ut sig i Stockholms stad.

Att bryta kunskapssegregationen är ett viktigt led i att minska klyftorna i Stockholm. Detta är idag den viktigaste uppgiften för att skapa ett Stockholm för alla.

Reservation

Ingegerd Akelsson Le Douaron m.fl. (MP) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

att i huvudsak besluta enligt förvaltningens förslag.
att därutöver anföra.

Karin Rågsjö tar i sin motion upp en av Stockholms stads största utmaningar, kunskapssegregationen. Vi emotsätter oss inte utbildningsförvaltningens förslag till beslut, men konstaterar samtidigt att de genomförda och planerade åtgärderna inte räcker till för att komma åt problemet. Därför vill vi att

- fler specialpedagoger anställs i staden,
- alla elever som har behov av särskilt stöd ska få det, i den skola där de hör hemma
- lärarna ska få mer att säga till om när det gäller att avgöra om elever ska få särskilt stöd,
- den socioekonomiska fördelningen ökas,

- lärare som verkar i socioekonomiskt tunga områden ska få ett extra påslag på lönen, eftersom arbetet där medför extra stora utmaningar,
- modersmålsstödet, dvs. studiehandledning på modersmålet ska förstärkas,
- grupperna i fritidshemmen minskas och fler utbildade fritidspedagoger anställs så att verksamheterna får bättre förutsättningar att stödja elevernas utveckling,
- åtgärder vidtas för att stödja elever som vill hoppa av gymnasiet, innan de gör det och att de, om de ändå vill avsluta gymnasiet i förtid, kan erbjudas alternativ i den kommunala vuxenskolan eller folkhögskola. Här behövs ett samarbete mellan Utbildningsnämnden, med förvaltning och Arbetsmarknadsnämnden, med förvaltning, så att de unga kan få möjlighet att pröva på arbetslivet samtidigt som de kan läsa in de behörigheter som de behöver för att komma vidare med sina liv
- rektorernas och lärarnas administrativa arbetsbörda minskas så att de med gemensamma krafter kan ägna mer tid och energi åt att stödja eleverna i sin kunskapsutveckling, samt
- elevhälsan förstärks.

Särskilt uttalande

Lotta Edholm m.fl. (FP), Markus Nordström m.fl. (M), Karin Ernlund m.fl. (C) och Ella Bohlin (KD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Stockholms skolor ska ge likvärdiga förutsättningar till varje elev. För att tillse att så även är fallet pågår en rad projekt och satsningar inom utbildningsnämndens verksamhetsområde och ytterligare satsningar planeras i vårt förslag till budget för 2014.

I budgeten ökar resurserna till skolan med nästan 800 miljoner och schablonerna för grund- och gymnasieskola höjs med fyra procent i genomsnitt. Stockholm har också ett av landets starkaste socioekonomiska fördelningssystem och i budgetförslaget höjs budgeten för det socioekonomiska stödet ytterligare. Resurstillskottet kommer att ge skolorna goda förutsättningar till att ge varje elev det stöd den behöver för att nå upp till sin fulla potential.

Årets budget innebär också att vi fortsätter satsningen på elever som har svårt att få godkända betyg. Rätten till sommarskola för elever som inte får godkända betyg utvidgas från årskurs nio ner till årskurs sex. Läxhjälp ska garanteras alla elever i grundskolan som efterfrågar detta. Nyanlända elever får stärkt rätt till sommarskola och fler undervisningstimmar i svenska. Dessutom ska förberedelseklasser för

nyanlända elever finnas på fler skolor över hela staden. Papperslösa barns rätt till skolgång slås också fast.

Karriärsatsningen för lärare förstärks nästa år kraftfullt och fler förstelärare och lektorer kommer att rekryteras. Ambitionen är att rikta många av tjänsterna till de skolor som har störst utmaningar, där förstelärarna kommer att utgöra en viktig pusselbit i dessa skolor strävan efter högre betygsresultat.

Vi kommer att fortsätta arbetet med att identifiera skolor med problem och utveckla verksamheten i syfte att höja resultaten. Satsningen på särskilt stöd till fokusskolor – skolor med störst utvecklingspotential – har redan visat positiva resultat, efter det första året. På flertalet av fokusskolorna ökade niondeklassarnas resultat i form av meritvärden mellan 2011/2012 och 2012/2013. Att många skolor med lägre resultat kunde lyfta sig bidrog till att likvärdigheten mellan stadens skolors kunskapsresultat ökade under förra läsåret, trots att många skolors socioekonomiska index ökade under samma tid. Det är mycket positivt.

Uppföljningsansvaret för ungdomar i gymnasieåldern har nu skärpts genom att utbildningsnämndens och arbetsmarknadsnämndens roller tydliggjorts. Verksamheterna kompletterar varandra och ger goda möjligheter till en god samverkan som kommer ungdomarna till del. Den uppsökande verksamheten är mycket viktig och vi vet att fler ungdomar än tidigare nås av insatser som i många fall har gett mycket positiva resultat.

Mycket görs – och mer kan göras. Vi är övertygade om att ett gott pedagogiskt ledarskap, höga förväntningar och ett genomgående kunskapsfokus utgör grunden för en kunskapsskola för alla.

Särskilt uttalande

Edith Ringmar (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Karin Rågsjö tar upp mycket relevanta förslag på hur man kan bryta kunskapssegregationen i staden skolor. På en hel del håll gör förvaltningen idag ett bra arbete för att motverka detta. På ett par punkter som Karin Rågsjö tar upp behöver dock mycket mer arbete göras.

Det socioekonomiska beloppet är idag för lågt och behöver höjas till 2006 års nivåer.

Det behöver satsas betydligt mer på attraktiva profiler i ytterstadens skolor. Yttre Söderort saknar idag i princip kommunala

gymnasieskolor och mer satsningar behöver göras även i stadens grundskolor på detta område.

Avhopp från skolan är en fråga som förvaltningen lägger ned en hel del goda satsningar på däremot nämns inte orsakerna till varför avhoppet uppstår. I studier framgår det att det ofta handlar om eleven som skolkar från skolan är utsatt för mobbing och/eller har psykosociala problem. Här behöver mer arbete göras utifrån de förslag som lyfts i elevhälsorapporten.

I Stockholm finns en mängd projekt för hjälp med skolarbetet utanför skoltid, till exempel mattestöd via nätet, sommarskolor samt läxhjälp via grundskolor, bibliotek etc. Vi anser att Stockholms stads skolor ska gå från vällovliga projekt till garanterad rätt till läxhjälp. De barn som behöver ska få hjälp med läxorna av utbildade lärare. Erbjudande om läxhjälp ska vara lika naturligt som läxorna själva. Föräldrar ska kunna vara med under läxhjälp.